

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

III. De Electoribus Extraneis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

fragiis celebratae valore. Qua in re interest, an tales privati illa sint per sententiam, aut secus.

38. Priori enim casu voce privatus à Capitulo excludi: & si egredi renuat seque opponat, expelli vi adhibita potest; quòd capitulum molestet ac turbet in quasi possessione juris eligendi sibi, exclusò illò, competentis; ut adeò hujusmodi expulsio violentiæ, non illatio, sed propullatio ac defensio sit; cum vim vi repellere Jure liceat, *c. Si verò 3. de Sent. excomm. § 1. Ut vim 3. ff. de I. & I. Panormit. in c. Cum Vintoniensis 25. n. 14. ubi Laiman. n. 6. & Passerin. cit. cap. 10. n. 128.* Nisi tamen in tempore appellasset; cum enim legitime interposita appellatio Sententiæ executionem suspendat, *c. Venientes 19. pr. de Jurejurando & c. Dilectis 55. de Appellat. eà à sententia legitime interposita ac pendente, voce ita privatus è capitulo excludi vel expelli nequit, Passerin. cit. n. 228.*

Si sententia in rem transiisset judicatam, eaque voce privatus è capitulo expelli sine scandalo aliòve gravi incommodo non posset, adversus eum capitulum satis sibi provideret, interposita & multarum Ecclesiarum usu omnibus electionibus præmitti solita solenni protestatione, de non admittendis suffragiis inhabilibus & voce activa ex quacunque causa privatorum, *Basilus p. 1. Direct. Elect. cap. 9. n. 5. cit. Barbosa n. 57. & Passerin. n. 79.*

39. Posteriori casu, sive ante ejusmodi sententiam, voce activa à Jure privati suffragiò interveniente, celebrata electio Jure subsistit; quòd ante sententiam saltam declaratoriam jure quæsito se abdicandi obligatio non detur, ut cum Covarruv. *p. 2. de Sponsal. cap. 6. §. 8. n. 8. & Castro de Punit. haret. cap. 9. dicitur*

ad *Rubr. de Panis n. 18.* Si tamen post electionem criminis, suffragiò jus adimentis, reus ac proinde voce ipso Jure privatus per sententiam declaretur, sententia retrahetur ad commissi criminis diem, & istius rei suffragium nullum evadet; ut cæterorum suffragiis, partem capituli majorem constituentibus, celebrata electio subsistat: corrumpatur autem, si eam, ita privati suffragiò & ipsius etiam personam in votorum & electorum numero non computatis, plus quam dimidia sive majoris capituli partis suffragiis non celebratam appareat, Innocentius *in c. Cum Vintoniensis cit. n. 6. Molina Tract. 2. de I. & I. disp. 90. n. 9. & aliis relictis Passerin. n. 129.*

Si quis ob crimen voce non ipso Jure privatus, sed privandus sit per sententiam, ejus ita privandi suffragium & hoc adnumeratò, à majori parte celebrata electio valida omnino erit; quòd, cum hujusmodi sententia necesse condemnatoria sit, post electionem lata ad commissi criminis diem non retrahatur; atque idcirco antè celebratam electionem & in hanc collatum suffragium non afficiat, Panormit. *in c. cit. n. 13. & Passerin. n. 130.*

ARTICULUS III. De Electoribus Extraneis.

SUMMARIUM.

41. Extranei aliquando eligunt ex Fœderatione,
42. Vel consensu Capitularium,
43. Suffragii jus, pro una vice, libere
44. Perpetuò cum solemnitate:
45. Non tamen Professo aliò translato.

46. Aut laicis concedentium.
 47. Hos temere admittentium pœne.
 48. Laici eligere queunt vi Privilegii:
 49. Clerici etiam vi Prescriptionis,
 50. Titulo munita, si soli:
 51. Sine titulo, si cum Capitularibus eligant.
 52. Laici jus eligendi non præscribunt.
 53. Varia tamen circa electionem possunt.
 54. Extranei aliquando eligunt vi Possessionis:
 55. Si ista sit bona fidei:
 56. Etiam post licentiam super eligendi jure constatam.
 57. Eadem aliquando eligunt ratione Sequestrationis.

41. **Q**uantumvis prælatorum Ecclesiasticorum electio regulariter ad Collegium sive Capitulum spectet, aliquando tamen jus suffragii in ea etiam competit personis omnino extraneis sive aliis, qui non sunt de corpore Ecclesiæ vel Monasterii, cuius prælatus est eligendus.

Et primò quidem ex Fundatione: quâ, interveniente consensu Episcopi, constitui potest, ut electio prælati unius Ecclesiæ collegiatæ vel Monasterii ad prælatum vel capitulum alterius, vel patronum Ecclesiasticum spectet, arg. c. *Cum dilectus* 8. de *Consuet.* Ratio est; quia SS. Canonibus ad excitandum fundationum Ecclesiasticarum studium adjici in foundationibus & acceptari permittuntur conditiones, quæ bonis moribus & Ecclesiæ immunitatibus non repugnant, c. *Prætere* 23. de *Jure Patronat.* & c. *Verum* 4. de *Condit. Apposit.* Cum ergo quilibet rerum suarum moderator & arbiter sit, l. *In re mandata* 21. C. *Mandati*, patronus Ecclesiasticus fundationi Ecclesiæ adjicere poterit conditionem; ut sibi prælati electioni cum jure suffragii liceat

interesse, Glossa in c. *Nobis* 25. V. *Juris* dictione de *Jure Patron.* Laiman de *Prælat. Elect.* q. 19. in *fine* & Engel ad *hanc Rubr.* §. 3. n. 1.

Secundò, voluntate, sive unanimi consensu Capitularium? quò hos pro una vice in aliquem extraneum committere, in eumque eligendi jus totum transferre posse; ut penes illum solum sit, eligere prælatum suæ Ecclesiæ vacantis, patet ex c. *Causam* 3.

Ab iisdem extraneos clericos ad electionem admitti etiam pro una vice & unanimi consensu non posse, contra communem DD. sensum sustinent Donatus Tom. 1. *Prax. Regul. Tract.* 2. q. 15. n. 2. & Passerinus de *Elect.* cap. 3. n. 35. cum quò eorum admissione recedatur ab eligendi forma proposita, c. *Quia propter* 42. ubi electio celebranda dicitur *Præsentibus omnibus, qui debent, & volunt, & commodè possunt interesse*: quales extranei non sunt: tum verò; quò eligendi jus Collegio competat, non ex ipsius institutione, sed ex concessione sedis Apostolicæ, id concedentis non quibuscunque, sed habentibus certas qualitates, & has inter, quò de Collegio sint, c. 7. c. *Cum terra* 14. *Et.* Unde, si alii, qui de collegio non sunt, concedatur extraneis, istorum suffragiis, tanquam ipsò jure irritis, celebrata electio non valebit.

Sed recedendum non est à communi sententia DD. cum Panormit, in c. *Cum Ecclesia* 3. de *Causa possess.* & *propr.* n. 43. Navarro *Consil.* 2. de *Consuet.* n. 3. Lambertino *Lib.* 2. de *Jure Patronat.* p. 1. pr. q. 3. art. 17. n. 3. Laiman in c. *Cum Vintoniensis* 25. n. 2. & Barbosa in c. *Scriptum* 40. n. 4. extraneorum admissionem ad electionem, unanimi consensu factam, tumentium; quò ea jure non prohibita; imò probata sit *can. Obeuntibus* 33.

ribus 33. dist. 63. c. Bone 4. de Postulat. & c. Scriptum cit. ex cuius h. Esti partes, complures extraneos ad Patriarchæ Constantinopolitani electionem mutuò seu eomuni consensu admissos, eorumque suffragia legitimis connumerata, luculenter constat. Neque id immeritò; cum enim capitularium unanimi consensu eligendi potestas extraneo committi tota possit, c. Causam cit. cur isti communicari non valeat ex parte, ejus suffragium admittendò & capitularibus connumerandò? præsertim, cum id relatis, c. Quia propter cit. Verbis non prohibeatur: neque adversetur ratio; cum enim eligendi jus capitularibus indultum sit, sine prohibitione admittendi extraneum, sibi competens suffragii jus extraneo communicare, pro una saltem vice & mutuò consensu, valebunt: dummodo iste constitutus in Sacris & aliis qualitatibus in electore requisitis præditus, nullòque Jure à suffragio in electione ferendo sit impeditus: quod, sicut in procuratore, sic & in extraneo electore cum Panormit. in c. Cum Vintoniensis 25. n. 3. rectè exigunt Barboza de Offic. Episc. p. et. tit. 1. cap. 3. n. 24. & Passerinus l. cit. n. 30. & cap. 10. n. 44.

Dixi, Pro una vice; quia, an extraneis personis eligendi jus concedi possint in perpetuum, dubitandi ratio oritur ex c. Constitutis 47. quò textu tanquam frivola rejicitur allegatio duorum Abbatum, contententium jus suffragii in electione Abbatis alterius Monasterii sibi competere ex tali indulto. Pro cuius declaratione hac in re adhibenda est distinctio; vel enim communi consensu capitularium jus suffragii ita conceditur dignitati, vel personæ?

44. Si prius, valet quidem concessio: sed non nisi ex justa causa cum Ecclesiasticæ alienationis solennitatibus facta; ac

proinde cum consensu superioris & si Ecclesia vel Monasteriū exemptum sit, ipsius Papæ, ut in c. cit. notant Panorm. n. 2. & Gonzalez n. 7. Ratio est; quia ejusmodi concessio, cum Ecclesiæ statū mutet, & jus capituli in extraneos transferat, species quædam est alienationis, sine justa causa & solennitatibus non permittitur, & invalida, can. Hoc Jus 10. q. 2. can. Abbatibus 41. can. sine exceptione 32. Et. 12. q. 2. c. 1. c. Tu nuper. 8. V. Irrita. De iis que à prelat. & c. Vivianus in c. Constitutis cit. & Barboza cit. n. 24.

Si posterius, opus est altera distinctione; vel enim personæ in perpetuum, hoc est, ad ejus vitam indulgetur, tanquam Professæ sive ratione Professionis in tali Ecclesia vel Monasterio editæ, nequam inde transiens ad alterius prælatum vel congregationem alumeretur, & tum invalida, & c. cit. reprobata est concessio etiam gratuita; quia per hujusmodi transitum de prioris monasterii collegio, ejusque membrum esse desinit, aut, si non desineret, censeretur in tali Monachi intitulati in monasteriis duobus, & retinere gradum ac sedem in priori; adeoque participare jura utriusque, & non tanquam omnino extraneus, sed tanquam perpetuus capitularis admitti, contra dispositionem c. su. de Relig. domib. & c. Constitutis cit. Panormit. ibi n. 3. & Laiman. n. 5. qui tamen cum Joan. Andr. in c. su. cit. rectè monet, casu, quò unum Monasterium principale, eique alterum esset subjectum; & illius religiosi ad prius revocari arbitrio prælati possent, hujusmodi subjecti Monasterii superiorem, v.g. Priorem ejusque Conventuales principalis prælatum eligendi & cætera jura capitularia retinere, nisi aliud suadeat consuetudo. Vel talis jus suffragii indulgetur non ratione Professionis, in suo monasterio aliquando editæ,

editæ, sed tanquam omnino extraneo? & tum cum consensu superioris aliisque solemnitatibus facta concessio probabilius subsistit; quia nullo Jure reprobatur, Laiman l. cit.

46. Dubium hac de re ulterius movetur, an ex fundatione aut capituli concessione jus suffragii competere etiam possit laicis. Ratio dubitandi oritur ex c. Nobis 25. de Jure Patron. verbis, *In conventuali Ecclesia non electioni prelati faciende, sed jam factæ, honestius patroni postuletur assensus: nisi aliter de jurisdictione sua obtineat, ut partes suas interponere debeat electioni tractande.* Sed ita competere laicis non posse, clare decisum est c. Sacrosancta 51. ubi ejusmodi compositio sive concessio Juri contraria & Ecclesiæ ipsi damnosa vocatur, atque diserte asseritur, quod jus eligendi in Collegiata Ecclesia non cadat in laicum. Ratio est; quia jus eligendi est spirituale; cum per electionem acceptatam matrimonium spirituale inter electum & Ecclesiam inchoetur, c. Inter 2. Sc. fin. de Translat. Episc. juris autem spiritualis obtinendi & tractandi laicus de jure capax non est, c. Decernimus 2. c. Quando 3. de Judicis. c. Casam 7. Qui fil. legitim. Sc. Accedit; quod ejusmodi concessio perniciose exemplò, & in dispendium Ecclesiasticæ libertatis redundare dicatur c. Sacrosancta cit.

47. Quam ob rem electio, laicis suffragium ferentibus celebrata, imprimis in penam clericorum, illos admittentium, à Jure irritata est, c. Massana 56. Deinde, si contra eos, se ingerere præsumentes, clericis ipsorum suffragia non valitura protestentur: & nihilominus, illis per vim se immiscensibus, electio fiat, ista, quantumvis, saltem quatenus à clericis per majora suffragia facta est (cum propter eligendi potestatem penes ipsos solos re-

sidentem: tum propter Regi: *Utile per inutile non debet vitari, quæ est 36. in 6.*) de Jure subsistat, ut cum Panormit. in c. Massana cit. n. 5. docet Fagnanus *ibid. n. 31.* In præsumptionis tamen & attentationis laicalis odium potest irritari, Laiman de Elect. prelat. q. 23. Denique, si per abusum secularis potestatis, hoc est, istius cum autoritate se immiscens & libertatem clericorum, ad quos aliàs electio spectat, impediens facta sit, à Jure irritata est, c. Quisquis 43. atque insuper sui electioni ita factæ, consentiens ineligibilis redditur ad quamcunque dignitatem Ecclesiasticam: nisi cum ipso, saltem ab Episcopo dispensetur, c. cit. juncta Glossa V. Fiat & Imola n. 4. Electores etiam eidem potestati, per abusum se ingerenti, consentientes, eligendi potestate pro ea vice privantur: atque insuper ab officiis & beneficiis Ecclesiasticis per triennium suspendi jubentur, c. cit.

Neque aliud evincit c. Nobis cit. textus; quia de patrono Ecclesiastico cum Glossa *ibi V. Jurisdictione* & Viviano in c. cit. post pr. vel de laico in Ecclesia Conventuali eligendi jus privilegio Papali, ut mox dicetur, obtinente, exaudiendus est cum Panormit. & Barbosa in c. cit. n. 9. Etsi verò hoc ita se habeat, rectè tamen cit. Laiman q. 20. & cum eo Pirrhing ad hanc Rubr. n. 17. advertunt, laicos, quando vi ejusmodi Privilegii, vel constantis famæ de eo aliquando obtento, cum bona fide & temporis immemorialis decursu concurrentis, eligunt, id non jure proprio & seculari, sed autoritate Ecclesiastica & ex quasi commissione sedis Apostolicæ facere, censeri.

48. Tertiò, extraneis suffragium in electione competere, non clericis tantum, sed etiam laicis potest privilegio Papæ, ut cum proximè cit. Interpp. Canonistæ passim

passim, & usus etiam docet, sic enim Præpositos Ecclesiæ Collegiæ SS. Leodegarii & Mauricii Lucernæ Ill. mæ inflius Reipublicæ Magistratus cum Canonicis eligit: & Præpositum similis Ecclesiæ S. Michaëlis Archangeli Beronensis à se electum instituit, vigore specialis Privilegii à sede Apostolica obtenti. Ratio est; quia ejusmodi Juris specialis, præsertim beneficia spectantis, capaces fieri possunt privilegio Papæ: penes quem, tanquam supremum omnium bonorum & jurium Ecclesiasticorum dispensatorem, est plenaria potestas & libera dispositio omnium dignitatum & beneficiorum Ecclesiasticorum totius mundi, c. Licet 2. de Præbend. in 6. Clement. 1. Ut lite pendente.

49. Quartò, consuetudine seu potius præscriptione, arg. c. Cum dilectus 8. de Consuet. & c. Cum Ecclesia 3. de Causa poss. & propr. ut autem jus eligendi extranei præscribant, necessarium est, ut illius quasi possessio quadraginta annorum spatio bona fide sit continuata, c. De quarta 4. c. Ad aures 6. & c. fin. de Præscript. & intra tempus illud aliqua saltem electio vel postulatio facta & superioris autoritate confirmata sit: vel saltem nulla propter defectum potestatis in eligentibus rejecta, ut cum Innocent. in c. Cum venissent 2. de in integr. restit. docet Azor p. 2. Instit. lib. 6. cap. 14. q. 6.

50. An præter ejusmodi quasi possessionem, dictò tempore & modò continuatâ, exigatur titulus, dubium controversumque inter DD. est. Non quidem de casu, quò eligendi jus extranei præscriberent privativè, sive capitularibus exclusis; hoc enim casu propter resistentiam Juris, eligendi potestatem capitulo passim tribuentis, quadragenarii cum titulo vel immemorialis temporis lapsus exigi, ex c. 1. de Præscript. in 6. cum Joan. Andr.

in c. Cum Ecclesia cit. & Balbo de Præscript. p. 1. pr. p. 5. q. 8. n. 5. desumuntur. Laiman in c. cit. n. 5. & Fagnanus ibid. n. 26. Sed cumulativè, sive simul cum capitularibus: quò etiam casu, ut eligendi jus ab extraneo præscribatur, titulum vel immemorialis temporis lapsus aliqui requirunt, cum Panormit. in c. cit. n. 44. propter eandem resistentiam & dispositionem c. 1. cit.

Sed melius cum Glosa in c. Cum Ecclesia cit. V. Brevitatem Imola ibid. n. 25. & Balbo n. 7. tali casu titulum exigi, iidem negant, propter textum cit. in quo ab extraneis agentibus, tam Petitorio super proprietate, quam Possessorio super recuperatione quasi possessionis juris eligendi: & hoc præscriptum, contententibus solum ejus exercitium illegabatur, neque titulus exigebatur. Ratio est; quia in quasi possessione juris eligendi aliorumque ejusmodi jurium in corporalium locò tituli habetur scientia & patientia Capitularium, aut aliorum, contra quos præscribuntur, arg. l. Si quam 2. C. de Servitut. Cum ergo in exercitio juris eligendi, factò ab extraneo admisso, scientia & patientia capitularium non desideretur, hoc ipsò; quò electio sit actus capitularis, & fiat à capitularibus congregatis, titulus à dicto exercitio diversus necessarius non erit.

Neque in contrarium urget resistentia & dispositio Juris, partim; quia extraneis, simul eligendi jus præscribentibus, Jus non resistit; cum ab iis simul & capitularibus celebrata electio non tenet contra, quàm præter Jus, electionem capitularibus ita adstruens, ut eam extraneis communicari permittat, c. Obeuntibus & c. Scriptum 40. cit. partim verò; quia c. 1. cit. textus intelligendus est de præsumptione Juris cum vehementi resistentia & edicto veteris atque

atque obstante præscribenti: prout resistit præscribenti decimas, provenientes ex prædii Parochiæ alienæ, *c. Ad decimas 2. de Resit. spoliat. in 6.* qualis non est præsumptio oblitans extraneo præscribenti jus simul eligendi, hoc ipsò; quòd eum ad electionem admitti Jus permittat, Covarruv. *Lib. 1. Var. cap. 7. n. 7. in fine.*

52. Dubium præterea & maximi momenti difficultas est, an eligendi jus consuetudine vel præscriptione, saltem tanti temporis, cujus initii memoria non extat, præscribi valeat à laicis Secularibus. Dubitandi ratio desumitur ex duplici paritate. Unà cum privilegio: quòd à sede Apostolica obtentò eligendi jus olim passim obtentum à laicis, hodieque ipsis alicubi competere, dictum est *n. 13. & n. 48.* Sed huic consuetudinem & præscriptionem immemorabilem non æquiparari, cum præscribenti Jus resistit: & in rebus, quæ verè aut quasi possideri sine privilegio non possunt, patet ex dictis *Tit. 4. n. 48. & 49.* Cum ergo jus eligendi, utpote spirituale, quasi possideri sine privilegio à laicis nequeat, *arg. c. Causam 7. de Præscript.* idque per viam consuetudinis & præscriptionis obtinere volentibus resistat Jus, illam, quòd libertati Ecclesiasticæ adverteretur; *c. Sacrosancta 51.* tanquam corruptelam, dicitur reprobans *c. Massana 56.* laicis jus illud obtinere volentibus consuetudinis & præscriptionis magis, quam privilegii via erit impedita, *c. Causam cit. c. 1. & c. fin. de Consuet.* Ita Hostiens. *hic in Summa n. 5.* Laiman *in c. Massana cit. n. 3.* Fagnanus *in c. Quisquis 43. n. 16. & cit. Pirrhing n. 17.* Alterà cum jure Patronatùs seu præsentandi: quòd à laicis per viam præscriptionis acquiri posse, plerique facillè concedunt. Sed etiam inter hoc & eligendi jus paritas non est; cum, quia jus eligendi sine privilegio

quasi possideri à laicis nequit, *arg. c. Causam cit.* posterius autem ab his quasi possideri posse, *ex c. Querelam 24. constat & ibi tradit Laiman n. 4.* tum verò; quia jus eligendi magis spirituale & potentius est; cum per electionem acceptatam inchoetur matrimonium spirituale inter Ecclesiam & electum, *c. Cum inter 21. hic c. Inter 2. & c. fin. de Transl.* non item per præsentationem: quæ præterea proximè non (sicut electio ad electum, *c. Quam sit 6. in 6.*) dirigitur ad ipsum præsentatum, sed ad superiorem instituentem, *c. Relatum 21. de Jure Patron.* ut ex communi DD. sensu *in c. Sacrosancta cit.* observant Vivianus *pr. & Gonzalez n. 8.*

53. Etsi verò hæc ita sint, non damanda tamen est, ubi viget, Consuetudo, Primò, vi cujus defuncti prælati mors patrono vel Principi territorii intimeretur, ejusque consensus, vel potius patrocinium requiratur ad futuram electionem, ut cum Anchorano *in c. Quod sicut 28. n. 5.* advertunt Barbosa *in c. Massana cit. n. 4.* & Laiman *in c. Cum terra 14. n. 4.* sicut in Bavaria nostra fieri consuevissent, constat ex Recepto Concordat, inter Ser. mam Domum Electoralem ex una, & RR. DD. Ordinarios diocesanos ex altera parte initorum 1583. §. Zum anderen. Secundò, vi cujus potestas secularis electioni extramulam, in qua electores congregati sunt, assistat; ne oriantur scandala aut electionis libertas ab extraneis impediatur, Laiman *ibid. n. 6.* & Fagnanus *in c. Quisquis 43. n. 29.* Tertio, vi cujus laici electioni, tanquam Tabelliones seu Notarii ejus processum describentes, vel testes interfint, Baldus *in c. Decernimus 2. de Judic. n. 15.* & Fagnanus *l. cit. n. 19. & 20.* Quarto, vi cujus electio, à Capitularibus aliisque clericis, suffragii jus ha-

jus habentibus peracta, intimeretur patro-
no vel Principi, istiusque requiratur as-
sensus, c. *Cum terra & c. Sacrosancta citt.*
qui tamen hunc denegare non potest ;
nisi prætendat & ostendat Canonicum
subelsè impedimentum, vel electum a-
lienigenam de prodicione vel collusionè
cum hostibus vel publici statùs perturba-
tione sibi meritò esse suspectum, Hostien.
in Summa n. 15. & Tholosan. *Tract. de*
Elect. cap. 19. n. 15.

54. Quintò, etiam ante præscriptio-
nem legitimè completam suffragium in
electione competit juris eligendi Posses-
sori, c. *Querelam 24.* junctâ Glossa *V.*
Super jure. Non quidem fidei malæ ;
cùm enim ex hujusmodi possessione quis
ullum commodum non consequatur, rei-
que ita possessa fructus non faciat suos,
l. Certum 22. C. de R. V. & l. Mala fide
3. C. de Condit. ex lege, Canonicatùs
vel dignitatis eique annexi juris eligendi
malæ fidei, suæque intrusionis & nulli-
tatis suæ provisionis concius possessor
eligere non valebit aded ; ut ab eo col-
latum suffragium & electio, quæ sine eo,
cum cæteris suffragiis concurrente, à majori
parte celebrata non est, Jure non sub-
sistat, Innocent. *in c. Cumana 50 n. 4.* Pa-
norm. *n. 12.* & Laiman *n. 8.* Sed, si is sit bonæ
fidei; hujusmodi enim juris eligendi pos-
sessor illius proprietario ita præfertur ;
ut ejus suffragiò facta electio sibi con-
stet : quantumvis postea proprietas sive
eligendi jus ab alio evincatur : & ejus-
modi possessoris suffragiò aliis accedente,
maiorè numerum completum fuisse, ap-
pareat, *arg. c. Querelam cit.* ubi Glossa
cit. Panormit. *n. 5.* Vivianus *pr.* Laiman
n. 3. & Pirrhing *ad hanc Rubr. n. 20.*
Ratio est ; quia suffragiò in electione
est fructus quidam juris eligendi, sicut
præsentatio juris præsentandi ; fructus
autem rei debentur bonæ fidei possessori,

l. Bone fidei 48. ff. de Acquir. rer. dom.
& §. Si quis à non domino 35. Instit. de
Rev. divif. Certum hoc de bonæ fidei
possessore est, si super eligendi jure litis
mota non sit ante electionem.

Dubium autem & controversia mi-
nimè levis est, an is post litem, super ju-
re illo motam & contestatam, suffragium
dare valeat in electione : & hac eius
suffragiò perfecta subsistat. Cui aniam
præbet decisio Innocent. III. *c. Cum venif-*
sent 2. de In integ. restit. electionem Ab-
batis, lite super eligendi jure pendente,
à Monachis, in ejus juris quasi possessio-
ne existentibus celebratam, nec confir-
mandam nec infirmam rescribens,
antequam dirimatur lis, à cujus eventu
illius valor pendet, Glossa *fin. in c. cit.*
ubi Panormit. *n. 22.* Imola *n. 20.* &
Laiman *n. 4.* Cujus ratio ulterior est
quia juris eligendi quasi possessor bonæ
fidei esse desinit ipsâ litis super jure illo
motæ contestatione ; & in mala fide con-
stituitur quoad acquisitionem fructuum ;
cùm istos percipiat sub onere & obliga-
tione restituendi casu, quò eligendi jus
fuerit evictum, *l. Certum cit. & l. Sed est*
25. §. 7. ff. de Petit. heredit.

Hac tamen decisione ratione
non obstantibus, eligendi juris bonæ
fidei possessori electionis suffragium, post
litem super eligendi jure motæ contesta-
tionem, ullo Jure non ademptum, etiam
que accessione perfectam electionem sub-
sistere & confirmari posse, cum Decretis
in c. Ex literis 7. de Jure patr. n. 14.
Lambert. *p. 2. de Jure patr. q. 3. art. 3.*
n. 3. Azor. *p. 2. Instit. lib. 6. cap. 23. n.*
18. & Palao *Tract. 13. disp. 2. p. 4. n. 26.*
idem de Juris patronatùs quasi possessore,
post litem super illius proprietate contro-
statam clericum ad beneficium præfere-
tante, tradentibus apertè sustinet, Geor-
galez *in c. Querelam cit. n. 14.* Ratio est
quia he

quia lite contestata & pendente circa rem vel jus litigiosum, & circa ejus possessionem in actoris vel rei præjudicium nihil innovandum, sed omnia relinquenda sunt in eo statu, in quo litis moveri cæptæ tempore fuerunt, *Rubr. cum c. 1. Et fin. Ut lite pend. & ibi Hostiens. in Summa n. 1.* ac proinde juris eligendi quasi possessor ob litem sibi motam super illius proprietate, quamdiu lis pendet, suæ possessionis commodo & suffragio in electione, tanquam juris quasi possessi fructu & commodo privandus non est, *arg. c. Laudabilem 1. Rubr. cit.* Confirmatur; quia, hujusmodi juris eligendi possessorem, etiam lite super illius proprietate pendente, ad electionis suffragium admitti, exposcit periculum interituri commodi possessionis, si ipsò non suffragante electio celebretur & confirmetur: uti & utilitas Ecclesiæ & necessitas animarum, quarum illi damno, his periculosa plerumque est diuturna vacatio prælaturæ, inducenda, si ad litis eventum electio & electi confirmatio differatur, *c. Ne pro defectu 41.*

Neque tali juris eligendi possessori obstat ex litis contestatione orta mala fides; quia hæc mala non est verè; cum, litis contestatione non obstante, jus eligendi justò titulò possidere, idque à se ita possideri, existimare valeat: sed sic duntaxat & interpretativè quoad faciendam parti adversæ, si vicerit, restitutionem fructuum, à litis contestata tempore perceptorum & pretiò æstimabilium, sive eorum, qui possessorem facere potuerunt locupletiores &, salvò possessionis commodò, restitui in se vel quoad æstimationem possunt; cujusmodi fructus cum in electione suffragatio non sit, ea à vero bonæ fidei possessore juris eligendi, sicut ante, sic & post litis contestationem facta, non revocan-

da: sed confirmanda est favore Ecclesiæ & animarum.

Neque resolutionem hanc convellit relata decisio Innocentiana; quia hæc non procedit de casu, quò, lite super eligendæ proprietate mota, collitigantium unus est in possessione, cui propositæ dubitationis resolutione adstruitur suffragium; ut ejus accessione corroborata & à majori capituli parte celebrata electio, litis exitu non expectatò, valeat confirmari, *Decius & Lambert. l. cit.* Sed de casu, quò lis mota & contestata est super eligendi juris quasi possessione, in qua collitigantium unam partem esse constat: altera verò ab illa se quasi possessione spoliata esse, prætendit; hoc enim casu, si ea, de cujus possessione constat, ad electionem, sicut jure potest, procedat, alteram verò excludat, confirmatio differtur ad exitum litis, juxta *c. Cum venissent cit.* ut, si pars exclusæ, se in possessione fuisse eaque spoliata, probaverit, restituitur, & ab altera celebrata electio, vel ejus propter bonum pacis accedentis suffragio corroborata confirmetur, vel ad ejus tanquam contemptæ petitionem rescindatur, ut infra *n. 88.* statuatur. Si verò in possessionis & spoliationis probatione defecerit, silentium ipsi super possessione imponatur & electio confirmetur, *Gonzalez in c. cit. n. 6. & in c. Querelam cit. n. 14.*

Sextò demum, in electione suffragium extraneo competere potest ex prælaturæ vel dignitatis litigiosæ, cui eligendi jus annexum est, apud ipsum facta Sequestratione, ut colligitur ex *Clement. Unic. junctâ Glossâ V. Beneficium De Sequestr. fruct. & poss.* sequestro plenam beneficium curam, ejusque jurium exercitium adstruente, Ut ad *Rubr. cit. à num. 17.* ostendatur,